Advies Cliëntenraad Participatie Diemen op Beleidsnota en Uitvoeringsplan Armoede 2025

De Cliëntenraad Participatiewet Diemen is de belangenbehartiger van inwoners van Diemen die zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of begeleiding naar werk. Ze functioneert als brug tussen de gemeente en cliënten van de gemeente. Ze geeft de gemeente gevraagd en ongevraagd advies. Dat advies kan gaan over belangen van mensen met een uitkering, het beleid of de uitvoering van de Participatiewet of ander beleid op het gebied van werk en inkomen. Haar adviezen dienen de collectieve belangen, geen individuele en doet dat in een onafhankelijke rol. De Cliëntenraad adviseert het college van burgemeester en wethouders over sociale zaken en arbeidsmarkt. Ze bekijkt het beleid door de ogen van de cliënten en fungeert als een soort waakhond over hoe de gemeente het beleid uitvoert. De gemeente vraagt op haar beurt bij beleidsvoornemens advies van de cliëntenraad. Op verzoek van de gemeente Diemen geeft de Cliëntenraad advies over de Beleidsnota Armoede 2025 en het Uitvoeringsplan armoede 2025. Het advies is gedeeld en besproken tijdens een gesprek op 28 februari 2025 op het gemeentehuis.

Budget versus ambitie

De Cliëntenraad bespeurt in de beleidsnota spanning op twee punten:

1. De nota stelt binnen de begroting te willen blijven, maar benoemt ook de onzekerheid over de inkomsten vanuit het rijk in de toekomst
2. De nota stelt dat mensen die recht hebben op steun beter bereikt gaan worden, maar dan wordt het beleid duurder, terwijl het budget hetzelfde blijft.

Wordt de doelgroep , zij die hulp het hardst nodig hebben, dan kleiner om toch betaalbaar te blijven?

Antwoord college: dit zijn inderdaad de twee spanningen waarop de beleidsnota antwoord wil bieden, door het beleid gerichter in te zetten op groepen die het nodig hebben, door kosten te willen besparen met een meer preventieve aanpak op een breed vlak en door slimme, efficiënte oplossingen te vinden vanuit een integrale benadering van problematieken/mensen. Daarnaast zijn er nog landelijke regelingen.

Doelgroep

Rond de stijging van de energieprijzen in 2022 is in snel tempo een Steunimpuls opgezet. Hoe heeft Diemen toen bepaald, en wil het nu bepalen, wie tot de doelgroep behoort? Op basis waarvan kies je doelgroepen?

Antwoord college: destijds moest inderdaad snel gehandeld worden, omdat de financiële problemen acuut waren en snel toenamen. Daaruit is ook ervaring opgedaan, doordat de ene maatregel meer impact had dan de andere. De laatste armoedemonitor is verouderd en biedt geen actuele cijfers om doelgroepen te kunnen bepalen. Diemen gaat vaker meten en er komt een dashboard Bestaanszekerheid die meer actuele gegevens zal bieden, zodat ze weet dat ze beleid ontwikkelt voor wie en waar dat nodig is.

Status document
Voor de Cliëntenraad is niet direct duidelijk hoe het plan gelezen moet worden: ze beschrijft een ambitie, maar niet hoe die concreet invulling krijgt in acties. Dat moet duidelijker gemaakt worden.

Antwoord college: dit plan geeft politieke richting aan een debat later over uitvoering van de ambitie, wanneer meer bekend is over de financiële kaders in Diemen. Die (nu nog onbekende) kaders bepalen wat en hoe uitvoering gegeven kan worden aan de beleidsdoelen. Zoals in het beleidsplan staat aangegeven, voert de gemeente die discussie niet alleen, maar met partners en andere partijen, waarbij ze een regisserende en faciliterende rol zal vervullen. Elkaars kennis wordt gebruikt en versterkt. Bovendien kán de gemeente niet alles, maar heeft ze de partners en inwoners hierbij nodig. In het plan zal de positie ervan duidelijker aangegeven worden in een voorwoord. Dat zal het lezen van het plan makkelijker maken. Ook zal ze een paragraaf bevatten, die een voorzet geeft hoe dat debat zowel politiek als met de gemeenschap gevoerd kan worden (ook hier hangt de concrete invulling af van de financiële kaders die later bekend zijn, omdat versterking van het netwerk en het proces van samenwerking ook inzet vraagt).

Partners
Wie zijn de partners die in het Beleidsplan worden genoemd? De nu genoemde partners bereiken ook weer niet iedereen en er zijn ook veel andere partners, zoals sleutelfiguren/bruggenbouwers in een wijk of een vereniging. Bovendien zullen bij de huidige partners mogelijk gaten vallen door bezuinigingen, waardoor ze minder armslag hebben. Er zal slimmer gebruik gemaakt moeten worden van wat en wie er al is. Ook kan gedacht worden aan de kracht van bijstandsgerechtigden: zij kunnen via vrijwilligerswerk bijdragen aan de doelstellingen van het beleid.,

Antwoord college: er is een Sociale Kaart in ontwikkeling waarin straks is te zien welke partijen er allemaal zijn in Diemen en wat die bieden. Dit komt ook de samenwerking met sleutelfiguren ten goed.. Dat sluit ook aan op een doelstelling van het college, namelijk dat inwoners meer nodig en gewenst zijn om sociale netwerken in buurten te vormen of versterken. De inzet van bijstandsgerechtigden die een vergoeding ontvangen voor vrijwilligerswerk, is (samen met andere ideeën die tijdens het adviesgesprek opkwamen) een idee dat later meegenomen kan worden in het gesprek met inwoners hoe de ambitie in het Beleidsplan uit te voeren. Een vergoeding of betaling van een cursus kosten echter wel weer budget.

2025
Het plan beschrijft de ambitie voor de toekomst. Wat gaat de gemeente nu in 2025 doen?

Antwoord college: tot aan het integrale debat over uitvoering van de ambitie in het plan blijft het huidige beleid onveranderd. Tegelijkertijd speelt de ambitie in het plan in op ontwikkelingen die al gaande zijn, daarom is de samenhang en de integraliteit in het plan vastgelegd. In het uitvoeringsplan wordt een leeswijzer toegevoegd om uit te leggen hoe het uitvoeringsplan kan worden opgevat. Het is een voortzetting van wat is opgebouwd, legt wat accenten in waar het slimmer of beter kan en er worden twee incidentele investeringen voorgesteld die aansluiten op de ambitie en ervoor zorgen dat de gemeente betrouwbaar is

en zekerheid biedt. Dat zijn het behoud van het uitgebreide aanbod voor kinderen op de Stadspas en een Noodhulpbureau, dat mensen direct kan helpen om (oplopende) problemen/kosten te voorkomen.